

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . . . 6 kor — fl.	Félévre . . . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felolós szerkesztő és lapfőlapadonca:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fővár. Biskoposy-palota földszintén, az udvarban háttal.

Hivatalos átadás.

Széchenyi Béla grófot, az új koronaórt tegnap iktatták be méltóságába. Tegnap helyezték el az ország szent koronáját és a többi koronázási jelvényt a mostani ideiglenes helyiségből az ujba, amely állandó őriző helyük lesz. A hivatalos szertartást rendesen megállapították. Vezette a magyar miniszterelnök, mint a királynak biztosa, jelen voltak a miniszterek, az ország zászlós urai és sok más meghívott méltóság. — Magát a szent koronát és a többi jelvényt pedig vitte hat császári és királyi udvari — szolgál. Ennek bizonyára így kell lenni. A hivatalos tudósítás is azt mondja, hogy a beiktatás szertartását a törvénynek megfelelően állapították meg.

A magyar szent korona őrizéséről az első törvényes intézkedést I. Mátyás alatt hozták a rendek 1464-ben. Azóta számtalan törvény szól erről, de hogy a beiktatás szertartása és főképpen ilyen módu szertartása hol van megírva, annak csak a magyar

király udvari szertartási hivatala: Loebenstein Henrik, Neppaleck Vilmos, Eltz Miksa, Pusch Károly, Rock Róbert, Lütgendorff Miksa báró, Weckbecker Ágost, Krausz Antal, Jäger Oszkár, tehát amint látható, mind egy szálíg magyar ember — a megmondhatója. A magyar törvénytárban csak III. Károly alatt 1715-ben a XXXVIII. törvényczikkelyben lehet nyomára akadni a beiktatás szertartására való hivatkozásnak, de ez csak annyit mond, hogy a beiktatás az állandó szokás szerint történjék.

Megnyugszunk benne. — Az udvari etikett misztériumai hitanulhatlanok. Ugy lehetne kifejezni, hogy második osztályú ünnepség lésszen, a legfelsőbb királyi ház részvétele nélkül. Pedig milyen jó lenne, ha a királyi hercegek közül nem a legrosszabbakat, hanem bár a fiatalabbak közül egyet-kettőt, a bölcsesség kirendelése, hogy szemlélője legyen annak a végtelen hódolatnak, amelylyel a magyar nemzet a szent koronát körülveszi és szívébe vesse, hogy a magyar

királynak az a legbüszkébb ékesége. Ha az udvari etikett megengedné, bizony minden magyar ember jobban szeretné, ha magyar urak vinnék az ország drága ereklyéjét. Nem olyan nehez az, előkelő helyre való az! Kár császári és királyi udvari szolgálókra bizni. Aztán meg a német szót sem érti. Megfoghatná azt a szekrényt hat magyar kamarás is. Ugy sem használják őket belső szolgálatra. Minek odaengedni a szent klenodiumhoz a német szolgát. Nagyobb urat annál magyar ember ki nem szolgálhat.

De nini, milyen furcsa szertartás. Széchenyi Béla gróf őrizetébe vette a koronát és a koronázási jelvényeket. A magas bizottság megvizsgálta a pecséteket s melléje ragasztotta Széchenyi gróf is a magáét s ezzel a beiktatásnak vége. Ha megadja a felséges Ur Isten azt a kegyet a magyar nemzetnek, hogy hosszabb időn belül ne legyen koronázás, tiz év múlva, ha majd megkérdezi valaki Széchenyi gróftól, hogy milyen is az ország koronája: a kegyelmes koronaórt

A kastély szépe.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

Bábolnai Irén még sokáig állott ott boldogan. Ugy szeretne volna tudni, hogy mit gondolt ebben a pillanatban Kardos Elemér? És milyen nyugodtan merengtek el. Az ifju itt, a leány amott. Mindegyik azt gondolta, hogy nem láthatja a másik, csak ő látja az ifjút, vagy a leányt.

De Kardos Elemérnek még inkább megdöbbant a szíve. Hogyne, hiszen ő elérhetlennek hitt ideálját találta fel az angyali szép leányban. Soha fájdalmasabban nem érezte megdobbanni szívét, mint éppen most. Jobb szeretné, — he egy elérhetlen, megvalósulhatlan álomkép maradt volna az ideál, minthogy olyan leány legyen, — a kit soha sem mondhat a magáénak.

— Semmi reményem sincs — suttogta az ifju magában. — Sok és hatalmas akadály vet gátat még a reménye elé is annak, hogy mi valaha az egymáséi lehessünk. Részben vagyoni, részben társadalmi akadály szakít el bennünket egymás-

tól. Mi szegények vagyunk s aztán az édes atyám is egyszerű szegény ember. Ő gazdag s az atyja is nemes. Ez még nem volna talán leküzdhetlen akadály. Ámde leküzdhetlen az ő sajátos kívánsága. Ugy veszem észre, — hogy az a nő nem szeret és nem is szerethet soha senkit. Végzete adott neki szívet, — de jégkéreggel vonta be, hogy melegen érezni ne legyen képes soha. A természet ördögei küldhették angyal arczával a földre, hogy kezér legyen, meghódítsa környezetét s pusztítsa őket, — mint a legyeket. Ha nem így lenne, mért küldi mindegyiket, a ki a kezéért, azért eseng, hogy az életre boldoggá tegye, — a fegyverterembe? Azért, mert nem tud szeretni senkit; azért, mert gyűlöli az ifjuságot, a férfiakat; azért, mert szabadulni akar mindegyiktől.

Ilyen gondolatok foglalkoztatták az ifjút. Arca elkomorult, a szíve erősen dobogott, mintha valami fájdalmas érzelem háborgott volna benne.

— Eh, — suttogta férfias elszántsággal — ha egyszer tisztában vagyok azzal, hogy elérhetetlen, hogy nem lehet az enyém soha, hát akkor mit emészttem miatta magam? . . . Itt csak egy mód van. Szabadulni

innen s másutt keresni az ideált, aki olyan szép, mint ő, de nem olyan excentrikus feltételeiben s melegebben érző szívevel bír.

Kardos Elemér megfordult s távozott. Gondolataiban szabadulni akart a szép leánytól, de ez nem ment olyan könnyen. Valami mintha mindig azt sugta volna neki:

— Lásd, akit álmaidban megalkottál magadnak, nem tulvilági lény, hanem egy élő leány, aki szívesen beszélgetett veled, aki gyöngéden nyujtotta feléd a kezét, aki édesen rádmosolygott s akinek bizonyára megszólalt érte a szíve, utána nézett, elmerengett rajtad, az a leány szeret. Ne riadj vissza. Férfi vagy! Legyen erő benned! Ha a fegyverterembe nem akaraz belépni, hódítsd meg a szellemeddel. Isten megáldott nemes érzelmekkel, gondolatgazdagsággal, hidd meg, erősebb fegyver ez mindennél a világon. Egy női szív felett diadalt aratni csak ezzel lehet.

És mintha jól esett volna ez a gondolat Kardos Elemérnek. Lelkesítőleg, buzditólag hatott rá, annyira, hogy elhatározta magában, mikép meghódítja a leányt.

Bábolnai Irén pedig, mikor észrevette, hogy az ifju elfordult és haladt, ment tovább anélkül, hogy többé csak egy pilla-

majd azt fogja felelni, hogy ő látott ugyan négy nagy pecsétet: a két koronaórét, a primásét, a miniszterelnökét, látott egy jól megpántolt vasas ládát, de hogy benne van-e csakugyan az ország szent koronája a ládában, azt a két látó szemével maig sem látta.

Magyarországon a hivatalos átadásokat jól ismerjük. Átadnak, átvesznek, rovincsolvák egész raktárakat, levéltárakat, pénztárakat anélkül, hogy egyenkint számba vették volna a dolgokat. Megtörténik aztán, hogy utólag jó rá a vizsgáló bizottság, hogy a takarékpénztári könyvek helyett Tatár Péter füzetait, a regálékötvények helyett egy fogás csomagoló-papírost vett számba. De minek ezen csodálkozni, amikor a szent korona őre, a magyar kormány és az ország fő-fő hivatalos eszei átadják és átveszik az ország legdrágább kincseit, a nélkül, hogy meggyőződnenek róla, hogy gondosan megtapogatnák: vajjon mit is vettek át, vajjon mi is van benne a vasss ládában?

Hiszen kétségtelen, hogy benne van. De mennyivel szebb lenne, ha az ország urai látnák is e fényes aktuspál a szent koronát.

A debreczeni tisztviselők.

Uj irányba — és egészséges irányba — terelt mai életünkben a legkevésbé irigylendő helyzetük van a tisztviselőknél.

Akár a közigazgatási tisztviselőt vesszük, akivel szemben a tisztviselőkre hármló társadalmi kötelezettségek oly sok

oldaluk, hogy azok nagy része alól társadalmi és hivatali állásánál fogva ki nem térhet. A közigazgatás rohamos fejlődése, az azzal karöltve járó teendők fokozatos szaporodása, az ismeretek folytonos gyarapítására irányított törekvés, mindmegannyi szellemi munka szaporulat, de egyúttal a megfeszített munkának megfelelő anyagi erőfogyasztást is jelent; az anyagi szolgáltatás azonban nem áll arányban a fogyasztással. Az állami tisztviselő ugyanezen bajokat sanyli. Hazánkban még mindig nobile officiumnak tekintik a hivatalnokoskodást. Vagy egyáltalán keveset török a fejüket a tisztviselő helyzetének javításán.

Bizonyos elhagyatottságot állapíthatunk meg a tisztviselői kar hátrányára. Ha — akár a városnál, akár az államnál — valami kivánsága, sérelme, vagy panasza van a tisztviselőnek, különösen az egész karnak, az ritkán juttathatja felsőbb helyre, mert egy-két tamáskodó, visszavonó, félős ember minden csoportban akad. Pedig sokszor tapintatosan előadott jogos kérelem legfőnt is szíves fogadtatásra talál.

A másik hiányosság Debreczenben a társadalmi téren jelentkezik. Nincs összekötő kapocs egyik és másik hivatali testület tisztviselői közt. Az ismerkedés többnyire kávéházban történik, tehát nem tartós, nem terjed ki a családra, komoly emberek nem is juthatnak hozzá s ha véletlenül összeismerkednek, nem találhatnak benne gyönyörűséget.

Debreczenben van legkevésbé ezer köz- és magánhivatalnok. Elég tekintélyes szám az egyesülésre. Arra, hogy állandó szervezetet létesítsenek, amelynek keretében egzisztenciális érdekeiket is védhetnék, főleg pedig saját és családjuk társasági igényeit kielégíthetnék. A fővárosi tisztviselők több év előtt alakítottak egyesületet, igaz, hogy tiszter akkora számmal, mint amennyien a debreczeniek vannak, de ma már hatalmas testület, amely vagyonaiból tagjainak előnyös kölcsönöket is nyújt, kényelmes helyiségeit örömmel keresik föl

családostul. Ha a debreczeni tisztviselők, köz- és magánhivatalnokok, egyazon kenyérkereseti módon küzdök egyesületté szervekdenének, tisz esztendő alatt erős alapot teremthetnének.

Már azonban a mai kar is élvezné az egyesület hasznát, nem volna oly idegen abban a városban, ahol saját választásából, vagy felsőbb rendelkezésből megtelepedett.

Testületként foglalkozzanak tisztviselőink a kérdéssel és ha meg van a hajlandóság, ne késlekedjenek az alakulással.

POLITIKAI HÍREK

Uj főispán. Mint értesülünk, gróf Hadik Bélának zemplénmegyei főispánává való kinevezése immár befejezett ténynyé vált s a hivatalos lap közelebbi számaiban meg is fog jelenni az erről szóló királyi kézirat.

A marosvásárhelyi választás. A marosvásárhelyi véres választás dolgában Darkó Ákos város tiszti ügyész a fegyelmi bíróságnak e napokban fogja véleményét előterjeszteni. A tiszti ügyész, hír szerint, a fegyelmi eljárás megszüntetését fogja ajánlani a fegyelmi bíróságnak.

TÁRSASELET.

Megvásárolt s bérbeadott feleség.

F. községben történt ez a hallatlan eset. Cs. öregedő gazdaembernek cinos fiatal felesége volt, aki nagyon megtetszett egy ott állomásozó huszárnak. Kerülgette is, amennyire tőle telt, de a gazda szeme is rajta volt mindig a feleségén, no meg a menyecske sem volt valami kikapós fajta s ha mindjárt vonzódott is a huszárhoz, nem feledkezett meg az oltár előtt tett esküjéről. A huszár jómódu legény volt s nem tudott lemondani az asszonyról, nagyot gondolt s beállított a gazdához.

— Megvennem az asszonyt ha adná — kezdte a huszár.
— Oszd mit adnál érte, öcskös?
— Adnék vagy száz pengőt!

natra is visszatekintsen, bánatosan suttozta maga elé:

— Milyen kár!... Nem jön, fél tőlem. Tart attól, hogy a fegyverteremben nem állan ki a harcra a pánczélos vitéz!... De hát én, vajjon én megváltoztathatom-e határozatomat, feltételemet? Vajjon vele szemben kivételt tehetek-e s felszabadíthatom attól, hogy ezt az óhajtsómat teljesítse? Nem! Nem! Ezt nem szabad tennem. Hiszen akkor azt mondaná és joggal mondaná e világ, hogy a többit azért küldtem a biztos halálba, mert nem szeretem őket. Mért nem mondtam ezt meg nekik?.. Ezt pedig akiért megdobbant a szívem, felszabadítottam a megpróbáltatás, a feltétel teljesítése alól.

... Ugy látszik, ez a sors bosszúja. Most már nem tehetem, hogy visszamarádásra bírjam azt, akit szeretni tudnék, akit szívesen, örömmel s lelkesedéssel szeretnék a férjemnek!

És ez a tudatt nőttön-nőtt Bábolnai Irénben. Valami csodálatos, megmagyarázhatatlan, édes erő folyton vonzotta őt, hogy az ifjuval találkozzék s beszéljen vele. Az alatt a pár nap alatt, míg a vendégek a kastélyban időztek, lehetőleg kerülni igye-

kezett őket s mind inkább kereste az alkalmat, hogy az ifjuval, Kardos Elemérral találkozzék s hogy beszéljen vele.

Mindketten boldogok voltak, ha így titkon sugdoshattak s tisztában volt az ifju is, a leány is, hogy szeretik egymást. Bábolnai, aki tette magát, hogy nem tud miről se semmit, mindig igyekezett megadni a módot leányának ahhoz, hogy jó barátja fiával találkozzék.

— Ki hitte volna, — gondolta magában — hogy ez a csendes fiu fogja meghódítani a leányomat s ábrándítja ki veszedelmes kivánságából. Ha nem lenne a legjobb barátom gyermeke, már ezért is megérdemelné, hogy neki adjam a leányomat.

Bábolnai aztán mindig gondoskodott róla, hogy egyik-másik megbízott embere kövesse az ifjakat, úgy, hogy azok sohase tudjanak róla, hogy minden tekintetüket ellenőrizik. Folyton informáltatta magát s napok mulva bánítani kezdte, hogy sem a leány, sem az ifju nem tesznek előtte vallomást.

Az ünnepségeknek vége lett. A vendégsereg készült haza felé. Készülnie kellett volna Kardos Elemérnek is.

— Itt a pillanat, — gondolta magá-

ban Bábolnai — ennek szóra kell birnia vagy az ifjut vagy a leányt.

És nem családott.

Akkor nap, mikor a kocsi a kastély udvarán állottak s a vendégek csomagjait rakták rá, készülődött, jött-ment mindenki, Kardos Elemér nyugodtan maradt s elmerengve nézte a távozásra készülők sűrűségét-forgását.

Merengéséből Bábolnai zavarta fel:

— Te is mégy Elemér?

— Nem! Kedves bácsi! Én nem megyek! Maradok! Azt hiszem, mindent megmagyaráz, ha arra kérem, engedje meg, hogy ma éjjel én hálhassak a fegyverteremben.

— Hogyan te?...

— Szeretem Irént!

— És Irén?...

— Ugy hiszem ő is!

— És nem állott el kivánságától?

— Miért álljon el? Hogy a világ megítélje érte?... Nem!... Ha a többitől megkövetelte, joggal követelheti meg tőlem is. Legyen nyugodt kedves bácsi! Holnap találkozunk s boldoggá tehet engem a leánya kezével.

(Folyt. köv.)

— Hát te Rózsi, mit szólnál hozzá?
 — Kérdi az asszonyt a gazda.
 — Kend parancsol a házba.
 — No, ha az asszony is hozzád huz
 — hát mikor fizetnéd ki a pénzt?
 — Rögvest.
 — Osztan vidd is magaddal rögvest.
 A huszár megvakarta a füle tövét.
 — Azt még nem lehet ám, mert egy
 évig még a császáré vagyok. Hanem tudja
 mit? Árendálja ki tőlem addig az asszonyt.
 Egy év mulva elgyűvök érte.
 — Oszt' mit adjak érte?
 — Hát vagy tíz pengőt adhatna.
 — Vagy ötöt!
 — Adjék kend hatot erre az évre.
 A gazda gondolkodott egy kicsit,
 azután odanyújtotta a kezét.
 — Ússé a kő. Eb, aki megbánja!
 És szépen megkötötték az üzletet. Az
 egész dologban az az érdekes, hogy tényleg
 igaz!

VIDÉK.

Hajdu-Böszörményben 1901. ápr. 20-án presbyteri gyűlés volt. Ennek legfontosabb tárgya az egyházi ellenőr választása lett. Pályáztak Ignáth Bálint, Varga Géza, Tóth András. Szavazott 47 presbyter, 48 cseádulával, ebből kapott Tóth András 28, Varga Géza 13 és Ignáth Bálint 7 szavazatot. Az elnök az alaki hiba konstatálásával megválasztottnak jelentette ki Tóth Andrást. — Kovács Sándor presbyter elhalt, helyébe a gymnásium felügyelőbizottságába javaslatba hozott Lévy Imre tanító. Az elnöki ügyesség, a megválasztást reávezette Lévy Márton ügyvédre. Tanító nem kell oda, régi elv és rossz elv volt ez, melybe akkor az esperes is hallatta szavát.

Főgymnázium Böszörményben. A konvent múlt heti gyűlése alkalmával gr. *Degenfeld* József egyh. kerületi főgondnok és *Zsigmond* Sándor esperes egyh. ker. főjegyző kihallgatáson voltak Wlassics miniszternél a böszörményi gymnáziumnak főgymnáziummá fejlesztése ügyében. A miniszter igen szívesen fogadta a küldöttséget, megígérte, hogy a segílyt fokozatosan növeli s csak 1906-ban jön el az az idő, hogy a Bocskay főgymnáziumban a bécsi béke 300 éves évfordulója alkalmával tehet az ifjúság első izben érettségét. 2000 korona elősegély már lejött az az 1901-ik évre annak hova fordítása iránt Somogy Béla főgondnok, Zsigmond Sándor esperes és Péter Károly gymnáziumi igazgató tesznek legközelebb javaslatot.

Elfogott pénzhamisító. Mint belényesi levelezőnk jelentése igazolja, az ottani környék egészen el van árasztva hamis pénzzel: A hamis pénzgyártás nyomai Belényes-Sonkolyosra vezették a csendőröket, hol Petriskó Ferencz ottani lakost fontos gyanus okok alapján le is tartóztatták. A házkutatásnál kitűnt, hogy a gyanu alapos volt, mert háza padlásán megtalálták a gépeket s az ehhez szükséges kellékeket s a házban igen sok 5 koronás hamisítványra bukkantak. A tettes kellő fedezet mellett a belényesi járásbírósg bírtonéba kísértetett kihallgatás végett. A további vizsgálat folyamatban van.

Felrobbant dinamittöltény.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt e napokban Podvilk árvamegyei községben.

Kreva Antal podvilki lakos, mint bányamunkás dolgozik az ottani szénbányában, a honnan dinamitot lopott, mert, mint a vizsgálat kiderít tte, a múlt hónap végén mintegy 10 kilo dinamit veszett el a bányából, a mit csakis a bányamunkások vihettek el. A vizsgálatot akkor megindították, de eredményre nem vezetett.

A dinamit lopásnak egyik tettese, — mint most kiderült, Kreva Antal volt, a ki miután a nyomozás során minden gyanút elhárított magáról, most már alkalmasnak vélte az időt, hogy a lopott dinamitot értékesítse. F. hó 19-én este Kreva előszedte a lopott dinamittöltényeket s ezeket kenderkőz közé becsavarva, kikészítette, hogy másnap reggel felesége vigye Tvesztenára eladni.

Az összecsomagolt dinamit az asztalon állott; este mikor már lefeküdték. Krevának 17 éves leánya, a ki lefekvés előtt még fát rakott a szobában levő nyitott tűzhelyre, melyen parázs volt, az asztalról levette a csomagot — nem tudva, hogy abban dinamit van — és oda tette a padkára, a tűz közelébe. A pattogó szikráktól meggyuladt a kenderkőz s az összecsomagolt dinamit óriási duranással szétrobbant. A lakosság ijedten ugrált ki ágyából és kutatta a robbanás okát, mire csakhamar rá is találtak.

Szerencse, hogy a fölrobbant ház a község szélén egyedül állott s e miatt a fából épült többi háznak nem okozott nagy kárt, de Kreva háza teljesen rombadőlt és a bentaludt Krevát és családját a dinamit darabokra szakgatta, úgy, hogy egyes testrészeit, valamint a butorok és ház gerendáinak egyes részeit 200—300 lépésre találták meg a robbanás színhelyétől. A vizsgálatot a törvényszéki vizsgálóbíró vezeti.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Hamis bukás. A debreczeni törvényszék tegnap Welkovic és Szenczki vagyombukott debreczeni nagykereskedők bűnyűjét tárgyalta dr. Szeőke István elnökléte mellett. A czég már évekkel ezelőtt csődbe jutott és a hitelezők csak igen kevés fedezetet találtak. Több feljelentés alapján a czégtársak ellen csalárd bukás büntette mjatt vádat emelt az ügyészsg. Tegnap csupán a tanuk egy részét hallgatták ki, a tárgyalást ma délelőtt folytatják.

A polnai vérvád.

Semmiségi panasz a vérvád megsemmisítéséért.

— Távirati tudósítás. —

Bécs, április 23.

A legfőbb törvényszék, mint semmitőszék másodszer foglalkozott ma az esküdtőszéknek Hilsner Lipót ellen hozott ítéletével. Hilsnert a piszei esküdtőszék tudvalévőleg kötéthalálra ítélte. Az ítélet ellen Aurodnicek ügyvéd, a vádlott védője semmiségi panaszt adott be, amelyben az ítélet megsemmisítését kéri azon az alapon, hogy a bíróság elvetette a védelemnek azt az indítványát, hogy Pesak koronatanu látóképességére nézve az egyetemi fakultás véleményét kérjék ki. A semmiségi panasz azonkívül több közbeeső határozat ellen irányul, amelyek szerinte semmisek és törvényellenesek. Ilyen közbeeső határozat

az, amelylyel a bíróság a védelem tiltakozása ellenére elrendelte annak a jegyzőkönyvnek a felolvasását, amelyet a helyszínen felvettek, mikor egy albiró bizottságilag megvizsgáltatta Pesak látóképességét, ilyen határozat továbbá annak az indítványnak az elvetése, hogy szakvéleményt kérjenek arra nézve, vajjon Hruza Ágnes holttestén talált vágás metszővágásnak minősíthető-e, ugyszintén annak az indítványnak elvetése, amelyben a védelem azt kívánta, hogy a fakultás véleményét kérjék ki arra nézve, hogy képes-e Hilsner szadditikus büntett elkövetésére, végül annak az indítványnak az elvetése, hogy a rágalmazásra vonatkozó főkérdés mellett tegyék fel azt a pótkérdést, vajjon ellenállhatatlan kényszer alatt cselekedett-e a vádlott.

A semmiségi panasz megokolásában kiemeli a védő, hogy Pesak tanunak a valamólya olyan fontos, hogy föltétlenül megbízható módon konstatálni kellett volna, vajjon ez a tanu szavahihető-e. A mi a vágást illeti, a prágai cseh orvosi fakultás véleménye mellett, a mely szerint ez a vágás bármilyen késsel volt végezhető, föltétlenül szükséges lett volna konstatálni, vajjon nem származhatik-e a seb metszőkéstől is. A mi a bűncselekmény motivumát illeti, minthogy más indító ok el nem képzeltető, mindenekelőtt konstatálni kellett volna, hogy Hilsner képes-e szekszuális motivumból eredő gyilkosságra, illetőleg, hogy föltehető-e nála ilyen motivum. Semmiségi okul hozza fel a védő az állítólag meggyilkolt Klíma Mária tetemének exhumálására vonatkozó indítványának elvetését is. — Végül pedig föltétlenül szükségesnek tartja a védő az eset megítélésére, — hogy helyszíni szemlét tartsanak az esküdtők bevonásával, különösen Pesak látóképességét vizsgálják mag az esküdtők jelenlétében, mert így helyesebben ítéltetik meg az esküdtők az egyes tanuvallomások és különösen Pesak vallomásának értékét.

A semmiségi panasz azzal az indítvánnyal végződik, hogy a semmitőszék semmisítse meg a piszei törvényszék előtt 1900. évi nov. 14-én hozott esküdtőszéki verdiktet és a bíróságnak ezen az alapon hozott ítéletét.

A honvédelmi miniszter lemondása.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, április 23.

Mint legilletékesebb forrásból értesült tudósítónk közli velünk, a honvédelmi miniszter egészségi állapota még mindig nem kedvező, sőt, sajnos, némi visszaesés állott be. Mindamellert báró Fejérváry Géza május 2-án fog Budapestre érkezni, hogy jelen legyen a Ludovika-Akadémia zászlószentelési ünnepélyén és hogy megköszönje a királynak az iránta betegségének egész tartama alatt tanusított figyelmet, mire azután ismét visszatér Lovranába, ahol még néhány hélig szándékozik maradni.

A honvédelmi miniszter gyomor-baját már valahogyan kiheverte volna, azonban az utóbbi időben az orvosok

nagymérvű szívgyógyoságot konstátáltak a betegnél, miért is a miniszter a nyáron át több külföldi fürdőt fog fölkeresni ezen újabb baja orvoslására. Ily körülmények között természetesen mindig előtérbe lép a honvédelmi miniszter lemondási szándéka.

Orvosai véleménye szerint nem teheti ki magát a hivatalával járó izgalmaknak, minthogy megrendült egészsége föltétlen nyugalmat követel. Mint értesülünk báró Fejérváry Géza, már úgy ő felségével, mint Széll Kálmán miniszterrel tudotta, hogy egészségi állapotára való tekintettel lemond és dacára annak, hogy a király és a miniszterelnök őt e szándékáról mindenképp lebeszélni igyekeztek, megmaradt elhatározása mellett.

A lemondás ez évi augusztus 1-én, báró Fejérváry Géza 50 éves katonai jubileuma alkalmával fog valószínűleg ténynyé válni, midőn is a honvédelmi miniszter — mint értesülünk — valamely nagyobb királyi kiténtetés mellett fog nyugalomba vonulni.

SZÍNHÁZ.

Az arany kakas énekes vigjáték tegnapi előadásának Szathmáry Árpád fellépte kölcsönzött igazi értéket. Ő volt az érdeklődés központja s az ő művészi alakítása biliecselte le mindvégig a közönség érdeklődését. Találó s minden ízében kitűnő játékaival ritkaságba menő színházi élvezetet szerzett s csak természetes, hogy a lelkesedés frenetikus tapsai követték jelenéseit. Életet, derűt hozott a színpadra. A művészek azonban nemcsak az szerzett örömet, hogy a közönség neki adta az elismerés palmáját, de bizonyára nagy örömet szerzett az a haladás is, amit fiánál, ifj. Szathmáry Árpádnál is tapasztalt, aki epizód-szerepeivel már annyi derült percet szerzett a közönségnek. — A legsikerültebb valamennyi között éppen az Aranykakas bohózat tudós tanára. Egyszerű megjelenése elég arra, hogy hatást érjen el vele. Így volt ez minden alkalommal és tegnap este is, úgy, hogy a közönség nyílt jelenésben tapsolta meg lelkesen. A többi szereplők már méltatott játékkal járultak az est sikeréhez.

A debreczeni szintársulat Nyiregyházán. A debreczeni szintársulat május 9-én végzi be a debreczeni szini évadot. Innen Nyiregyházára megy a társulat és egészen július elejéig tart ott előadásokat. Azután egy hónapi szünetet tartanak a társulat tagjai s újra Máramaros-Szigeten találkoznak.

A koronaőr beiktatása.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, ápril 24.

Nagy ünnepélyességgel iktatták ma hivatalába Széchenyi Béla grófot, az új koronaőrt.

Az ünnepély délelőtt 11 órakor a királyi várpalota fehértermében folyt le, ahol a főasztalnál Széll Kálmán miniszterelnök, mint ő felsége által ez alkalomra kinevezett biztos s mellette az országzászlósok, az asztal baloldalán pedig az új koronaőr foglalt helyet.

Ott voltak az összes miniszterek, főméltóságok, tábornokok, akiket az ünnepélyes aktus megnyitása alkalmával Széll Kálmán miniszterelnök üdvözölt, tudatva velük, hogy ő felsége a királyt őt nevezte ki királyi biztosnak.

Azután megkezdődött a szertartás. A miniszterelnök által felkért zászlósúr vezetése alatt a magy. kir. koronaőrök és hat csász. és kir. udvari szolga a szent koronát és a királyi jelvényeket tartalmazó szekrényt a terembe hozták s asztalra helyezték. Megtekintették a pecsétet s miután azok sértetlen voltát konstátálták az új koronaőr saját pecsétjét hivatali elődje pecsétje mellé nyomta.

Széll Kálmán ezután rövid beszédet tartott s ugymond: *Széchenyi Béla grófot ezennel kikiáltom koronaőrre!* Majd felhívta az összes alattvalókat, különösen a koronaőr csapatokat, hogy őt ezen méltóságában elismerjék.

Széchenyi Béla gróf beszédében megköszönte a miniszterelnök szavait s kijelentette, hogy a szent ereklyéket őrizni hazafias öröm és boldogság. Éltette a királyt!

Az aktusról jegyzőkönyvet vett fel az államjegyző, amelyet Széll Kálmánnak nyújtott át. Azután a szent koronát tartozó szekrényt és a többi királyi jelvényeket átvitték a királyi várban készült újabb őrzési helyükre. Ezt a menetet a miniszterelnök, az országzászlósok, a miniszterek s az államjegyző követték.

A fényes ünnepség ezzel véget ért.

ÚJDONSÁGOK.

* A fősorozás Debreczenben.

A második nap tegnap az elsőhöz hasonló jó eredménnyel folyt le. — A 200—425 sorszám alatti első korosztálybeli ifjak közül *bevétellett* 96 és pedig a következők: Pruzsinszky Béla (önk.), Molnár István, Fazekas Baruch, Czinczár Sándor, Juhász Gergely, Szabó Sándor I., Matolcsi Péter, Kiss Miklós, Bakos István, Nagy József II., Porosz Mihály, Szekeres Gyula, Ábrahám Imre, Szepesi István, Veres István, Balla Gábor, Pócsi Miklós, Sher Béla (önk.), Fejér András, Czabán Jenő (önk.), Oláh András, Ecsedi József, Bakóczy István, Bányai Gyula I., Höfler Izidor, Jakab Béla, Kardel Gyula, Végh András, Nagy Ferencz II., Kiss József, Dalmadi István, Varga László, Szathmáry Ferencz, Oláh István, Varjas Ferencz, Bülsz István, Kőmives Antal, Ábrányi István, Birki János, Tóvis József, Csopó László, Dusa József, Szakács József (pót. tart.), Gebei Ferencz, Draveczki István, Veres János,

Pongor András, Varga Lajos, Molnár Sámuel (pót. tart.), Csórián Ferencz, Bárcza Mihály, Dalmi Károly, Kovács József, Szathmári József, Bodnár Ferencz, Erdélyi András, Tóth András II., Nagy Péter, Szele Márton, Szegi József (pót. tart.), Muskovki Gyula, Váradi András, Körösi György, Hegedüs Ferencz, Varga József, Römer Béla, Őrsi János, Nagy Gábor, Polgári József, Balogh József, Juhász István, Bukholz József, Fischer Béla, Schwarcz József (önk.), Almássy István, Kiss Gábor, Torkos Lajos, Mike Péter, Szántai Kálmán, Aszalós János (pót. tart.) Rogge Károly, Papp Sándor I., Szombati János, Goldstein Dávid (önk.) Goldstein Ábrahám, Tóth Sándor, Gebei János, Szabó József II., Kegyes István, Sarkadi István, Hevesi János, Kovács László, Erdei János, Madarasi József (pót. tart.), Oláh Gyula, Szikszai István. Ma a II. ik korosztályra kerül a sor.

* **Az erdélyi házi ipariózikkek kiállításáról a megvásárolt tárgyak ma és holnap elvihetők.** Őt nap alatt 550 kor. értékű tárgy kelt el és 1200 korona értékű megrendelés történt. Néhány igen szép varrotas és szöttes még vevőkre vár.

* **Elgázolt gyermek.** Nagy Sándor kocsis szekerevel tegnap a Barsai malom előtt állott és lisztet akart felrakni. Mig ő a malomban járt, addig a lovak elé egy 12 éves Varga Sándor nevű gyermeket állított. — A Barsai malom előtt elterülő nagy térségen a gyermekek sárkányt engedtek fel, amelytől a lovak megbokrosodtak s az elötük álló Varga Sándort elütötték és örült vágatással rohantak a Szent-Anna és Nap utcán végig a Kossuth utcára, hol egy rendőr feltartóztatta a megvadult lovakat Varga Sándort, a kin a szekér is keresztül ment, Polgár Bálint-hoz a kocsis gazdájához szállították, hol orvosi kezelés alá vették. A rendőrség Nagy Sándor ellen megindította a vizsgálatot.

* **Halálozás.** Somogyi József, az állami főreáliskola V. osztályának tanulója, életének 16-ik évében folyó hó 22-én éjjeli 11 órakor, hosszas szenvedés után, örök álmra hunyta szemeit. Temetése 24-én délután 3 órakor lesz és a Teleky-utca 24-ik szám alatti háznál tartandó ima után, a Kossuth-utcai temetőben helyezik örök nyugalomra. — A temetést a „Kegyelet” Kernáts temetkezési intézete rendezi.

* Akik félnek az angyalbörtől.

Ilyenkor tavasz végén, midőn befejez shez közelednek az évi fősorozások, mindig egy komoly képű kimutatás jelenik meg, amelyben katonák a cibilt megillető megvetéssel kimutatják, hogy ennyi meg ennyi mérték alá hívott legény jónak látta a sorozás elől visszavonulni azok közé, kik ismeretlen helyen tartózkodnak. S ezek száma bizony egy cseppet sem apad, sőt tán mondani lehetne, hogy nagyobbodik, bárhogy hirdeti a honvédelmi miniszter, hogy a csontok erősítésére és a menetképesség fokozása végett cukrot ad a katonáknak

— sőt vacsorát is kapnak olyan tarka pikszisekben, hogy már ezért a tarkaságért is érdemes három esztendeig a borjut czipelni. A legény azonban nem ad erre a szép szóra semmit. Kellő tisztelettel köszöni a cukrot, nem kér belőle, vacsorára meg inkább megeszi az anyja bográcsából a jól elkészített ürüpaprikást, mint a legtar- kább pikszibe szorított „koncerteket.“ — Ezek persze könnyelven konzervek. Nos tehát, a dolgoknak ilyen állása mellett konstata- lta az a bizonyos katonai kimutatás, hogy az eddigi fősorozásokról elmaradt legények száma a vármegyében bátran négyezerre tehető. Természetes, hogy ez a szám csökkenni fog, mert az év végéig sokan meggondolják magukat s majd utóállításon állnak mérték alá s még többet kihámoz- nak az ismeretlenségből s úgy visznek a bizott- ság elé. De a jelenleg távolmaradtak tekintélyes számából is látni, hogy nehéz cukorral fogni a katonának valóját.

* **A Barnum czirkusz köve- zeti vámjá.** Hónapokkal ezelőtt hirt adtunk már arról, hogy a világhírű Barnum et Bailey czirkusz Debreczenbe jön. Most már az élelmes amerikaiak plakátok halmazán tudatják a közönség- gel, hogy május 11-én és 12-én tar- tanak előadást Debreczenben. Hogy milyen nagyszabású ez a czirkusz, most már a lapok közlése után is tudja a publi- kum, de kevesen tudják azt, hogy milyen adózásoknak is van alávetve. magyarországi időzésére tizenhatezer forint egyenes adóval róvták meg. Min- den városban külön fizet kövezeti vámot, amelyet Debreczenre nézve a városi tanács tegnapi ülésében kétszázötven koronában állapított meg.

* **A katona-beszállásolás meg- váltása.** Felhivatnak mindazon háztulaj- donosok, a kik házaikat folyó 1901. évi május hó 1-től 1902 ik évi május 1-ig ter- jedő egy évre a katonatartás kötelezettsége alól megváltani óhajtják, hogy ez iránti kérelmüket szóval vagy írásban május hó 15-ig a katonai- és illetőségi ügyosztálynál (városháza, I. emelet 19. számú ajtó) d. e. 9-től 12 óráig; d. u. 3-tól 5 óráig annyival is inkább bejelentsék, mert a későbbi je- lentkezések figyelembe vételni nem fognak.

* **Furfangos csaló.** — Tóth Sándor sárándi lakos tegnap a barom- vásártérről ballagott be a városba. A Paragh-féle gőzmalom előtt megállítja egy urias kinézésű fiatal ember, aki már régóta nyomon követte.

— Hallja bátyám uram, maga megtalálta az én pénztárczámat, adja csak ide.

Az öreg paraszt ember csak sza- badkozott, hogy ő nem talált semmi- féle pénztárczát, hogy nincs más nála, csak a sajátja. A fiatal ember azonban nem tágitott s meg akarta Tóth Sán- dort motozni és követelte, mutassa meg a tárczáját neki, mert az az övé. Erre az öreg paraszt kivette tárczáját s átadta a fiatal embernek, hogy nézze meg, az volt-e az övé. A fiatal ember megnézte s azután nagy bocsánat-

kérések közt visszaadta, mondván, hogy tévedett, mert az nem az övé s azután eltávozott. Tóth Sándor csak később vette észre, hogy meg van *csalva, mert az ismeretlen fiatal ember a tárczáját üresen adta vissza.* Panaszt emelt a rendőrségnél, de nem sok re- ménnyt fűznek a fiatal ember feltalá- lásához.

* **A légszeszgyár kibővítése** ügyével foglalkozott tegnap a városi tanács teljes ülésében. Mindenben elfogadta és ma- gáévá tette a jog- és pénzügyi bizottság javaslatát s a maga részéről is javasolja a közgyűlésnek, hogy a bizottsági javaslatban foglalt alapok felhasználásával adja meg a légszeszgyár kibővítésére kért 125 ezer korona összeget.

* **„A tagosítás kérdése“** czimen Székely Ferencz m. kir. felmérési felügyelő Debreczenben érdekes füzetet adott ki. A szerző célja lévén a gyakorlatban úgy, mint az irodalomban évtizedek óta elhanya- golt tagosítás eszméjének az állami és tár- sadalmi élet számottevő tényezői körében propagandát csinálni, értekezésében vázlatos képét kívánja nyújtani a tagosítás közgaz- dasági, mezőgazdasági, műszaki fontosságá- nak és jelentőségének; nemkülönben fel- tární igyekszik mindazon okokat, amelyek részben az elhanyagolást idézték elő, részben annak elodázhatatlan végrehajtását szorgal- mazzák. A mű tartalma fejezetek szerint: A földbirtok jelentősége. Mezőgazdaságunk állapota. A tagosítás szükségessége. A tago- sítás elhanyagolásának okai. Érvök a tago- sítás ellen és mellett. Ára 1 korona.

* **Meglopott kávé.** Kiss Adolfot, az Emke kávéház derék tulajdonosát tegnap reggel egyik cselője érzékenyen meglopta. Szabó Julisnak hívják a tolvaj cselédet, ki tegnap reggel belopózkodott a szobába és az asztalon lévő aranyórát lánczczal és két brillant gyűrűt, összesen 360 korona értékű ékszert magához vette s megszökött. A hiányt csak délben vette észre, panaszt tett a rendőrségnél, mely most keresi a tolvaj cselédet.

* **A bánatos Lidike.** Lidike ama leányok közül való, kiknek, bár a sors arra praedesztinálta őket, hogy kezükben kor- mánypálcza helyett porolót szorongassanak, lelkeik mégis magasabb szférákban kalan- doznak, mint a Léthe vizén közlekedő csol- nokról lemaradt „Stix Jankó“ szelleme, ki tudvalevőleg arkádiai királyfi létére urasági inas lett. S Lidike, bár a sors méltányolva külső előnyeit, a helyőrség legdaliásabb hadfiát szánta neki, daczosan bigyesztette fel ajkait s azt mondta: „nem kell!“ — Ellentétben többi társnőivel Lidikének nem hadfi kellett, hanem szerelmes levél s miután igen sok ilyen levelet olvasott, annak az írásnak a mérges tintája belemert a vé- rébe, szinte megbolondította a szegény leányt, kit aztán „tévesztett sorsa“ miatt annyira elfogott a csendes bánat, hogy tegnap este gazdájának lakásán marólugot ivott. Alig azonban, hogy megitta a mérget, sirva mondta el a dolgot gazdasszonyának, ki csakhamar orvosért küldött s így sikerült az öngyilkosjelölt leányt megmenteni a haláltól.

* **A fegyvergyakorlatok meg- könnyítése.** A honvédelmi miniszter ren- deletet bocsátott ki, mely a honvéd tartalékos katonaság fegyvergyakorlatának meg- könnyebbitését célozza. A honvédelmi mi- niszter jelen rendelet értelmében azon tar- talékosok, akik két éven keresztül egy helyen tartózkodnak, az oda illetékes kiegé- szítő kerület területén belül fognak ezután fegyvergyakorlatot tenni.

* **A nadájszedő tragédiája.** Anna idejében a fenti czim alatt megírtak, hogy Járossi József nadáj- szedő a hadházi földeken tüzet rakott, megvacsorázott és a tűz mellett el- aludt. Mély álmából nehéz kinokra ébredt fel. A tüzrakástól meggyuladt a ruhája és oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy nem birt többé lábra állani: Falutól, várostól távol, teljesen magára maradván, borzasztó kinok közt várta a szerencsétlen ember halálát. Kilencz napig fetrengett már Járossi, mikor a véletlen Kiss József föld- művest arra vezette. Megtalálta és bevitte Hadháza, honnan az elől- jároság a debreczeni kórházba szállí- totta. Itt azóta a legnagyobb gondal ápolták, de hiába, mert *tegnap délelőtt meghalt.* Járossinak Nyiregyházán lakó testvérét értesítették a halálesetről.

* **A szecessió hölgy.** Kellő tisz- telettel kérjük nyájas olvasóinkat, hogy méltóztassanak eme csekély hírünket elol- vanni, minek előrebocsátását azért tartottuk szükségesnek, mert jól tudjuk, hogy olvasó- ink irtóznak a reklámhírektől, a czim után pedig ennek olyan ize van, mintha Barnum „csodakollekciójának“ egyik szörnyéről óhajtanánk dicsőhimnuszt zengeni. Pedig — méltóztassanak elhinni — erre egy csepp szándékunk sincs. Ez a „szecessió“ hölgy a „Rendőri Közlöny“ hasábjai közül ugrott ki az életbe. Különben Raichler Katalinnak hívják a „csoda leányt“, aki részt vett egy nagyobb család elkövetésénél s akit most köröznök ama hozzáadással, hogy „toaletjé- nek ismertető jeleként felemlítődik, misze- rint a szóban forgó hölgy állandóan egy barna bőát visel a nyakán, melynek sok farka van!“

TÁVIRATOK.

A főherceg és a magyar nóta.

Budapest, április 23. A Budapesti Hirlap értesülése szerint rendkívül ked- v s jelenet folyt le tegnap Abbáziában egyik czukrázda előtt. Tegnap érkeztek ugyanis Abbáziába István főherceg továbbá a bideni és a luxemburgi nagyherce- gek nejeikkel együtt s délután egy czukrázda előtt foglaltak helyet, hol épen egy magyar cigánybanda játszott. István főherceg egyszer csak oda lé- pett a primáshoz Jónás Jancsihoz s kérdezte tőle:

— Magyarok maguk?

— Igenis Fenség, magyar cigá- nyok vagyunk — felelte a primás.

— Nohát akkor játszá- el azt a nótát, hogy: „Csak egy kis lány van a világon!“

A banda rázendített a szép ma- gyar dalra, mely után a főherceg még elhuzatta „Kidőlt a fa mandulástól..“ továbbá az „Is... is... is...“ nótákat.

A nagyobb részt magyarokból álló fűrdőző közönség gyönyörködve nézte a magyar nótá mellett mulatozó fenséges társaságot.

Felkonczolt hittérítők.

London, ápril 23. Uj-Guineából jelentik, hogy ott a benszülöttek két hittérítőt és tizenkét benszülött növényeket kegyetlenül legyilkoltak.

A budapesti kereskedelmi kamara és az önálló vámterület.

Budapest, április 23. A budapesti kereskedelmi és iparkamara a mai nagy ülésén foglalkozott az önálló vámterület kérdésével s hosszas vita után 30 szóval 28 ellenében kimondotta a vám-sorompó felállításának sürgősségét. Az ügy érdemleges és részletes tárgyalását Lánczy Loó elnök az ülés végére akarta halasztani, mire aztán az ellenzék tüntetőleg kivonult a teremből. Lánczy Leó sietett is felhasználni a jó alkalmat s kimondotta, hogy az ülés a tagok csekély száma folytán határozatképtelenné vált.

Nagy havazás Erdélyben.

Kolozsvár, ápril 23. Görgény vidékéről erős havazást jelentenek. A hegyeket vastag hólepel fedi. Az időjárás rendkívül zord.

A botrányfészekből.

Bécs, ápril 23. A Reichsrath mai ülésén a napirend előtt újból nagyobb-szabású botrányok folytak le. Wohlmayer keresztény szocialista és Völkl pölteni polgármester szólalkoztak össze az előbbinek egy interpellációja miatt. A szóváltásközben Völkl a következő szavakat intézte Wohlmayerhez:

— *Ön aljas perfid lump! Pártjának szégyene, a világ legutolsó himpelérje, kire Pöltenben már rá sem köpnek.*

Wohlmayer: Olvassa el az interpellációt!

Völkl: Ki olvasna el ilyen szemérmiséget. Hiszen már a családja is restelli, hogy érintkeznie kell magával. Ugyan nézzék meg az embert, nézzék meg a pófáját, hiszen leri rólla az ostobaság.

Veinkirchner: Ugyan ne gyalázkodjanak már.

Schulmayer: (Luegerre mutatva.) Nézzék ott ül a piszok- király.

Völkl: (Wohlmayerhez.) Ön egy aljas gazember!

Wohlmayer: Ön pedig becstelen bitang.

Ezzel bevégeződött az incidens s kezdetét vette a napirend tárgyalása.

A német nagykövet Budapesten.

Bécs, április 23. Bécsből jelenti egy táviratunk: Eulenburg herceg német nagykövet tegnap este Budapestre utazott.

Benzin robbanás.

Budapest, április 23. Ma délután a Morelli és társa kőcsiszoló gyárában egy benzintartány még eddig ki nem derített okból fölrobbant s az így keletkezett tűz a gyár gépházát elhamvasztotta. Emberélet szerencsére nem esett áldozatul a robbanásnak.

A búrok harcjai.

London, április 23. Kitchener lord jelenti: Harminczkilenc önkéntes század legénysége ma indult el hazafelé illetőleg a partvidékre, a hol hajóra száll.

Budapest, április 23. A reggeli lapok jelentik Standertonból tegnapi kelettel: Botháné, a búr fővezér felesége visszatért férjénél tett második látogatásából. Ugy látszik, hogy nagyon bizik benne, hogy a béke érdekében való fáradozásai sikerre fognak vezetni. Most Pretóriába ment, hogy Kitchener lordnak jentést tegyen férjénél tett látogatásáról.

Fokváros, április 23. A városi kereskedelmi kamara mai rendes közgyűlésén az elnök konstataálta, hogy az Angliával való kereskedelem nagyon növekedett, de ugyanolyan arányban hanyatlott a kereskedelem más országokkal, nevezetesen Németországgal szemben. A gyarmatokkal való kereskedelem majdnem megkétszereződött, különösen Ausztráliával és az ázsiai gyarmatokkal. A háboru befejezésével a föllendülés korszaka fog kezdődni.

A német trónörökös Budapesten.

Budapest, április 23. A „Temps” írja, hogy a német trónörökös Széll Kálmán miniszterelnöknek megígérte, hogy még ez év folyamán ellátogat Budapestre.

Öngyilkos leány.

Budapest, április 28. Friedmann Róza pásztoi születésű tizenkilenc éves leány össekülönbözött a nővérével. Legény körül fordult meg a nagy vita és mert nővére nem akart engedni a fiatal leány kérésének, elkeseredett és Rottenbiller utca 24. szám alatti lakásán marólyuggal megmérgezte magát. A mentők a súlyosan megsebesült leányt beszállították a Szent Rókus-kórházba. Állapota válságos.

Az Ohio áradása.

Budapest, április 23. New-Yorkból táviratozzák: Az Ohio folyó áradása nagyon nyugtalanítja Cincinnati lakosságát. Állandóan magas vizállást jelentenek Nyugat-Virginia, Kentuckya és Ohio városaiból. Sok ember hajléktalan. Az inség nagy.

VEGYES.

A legkisebb nyugdíj. Egy angol ujság a világ legkisebb nyugdíjáról ad hirt.

Portsmouthban, a szegények házában él egy öreg angol tengerész. A brit tengerészeti hivatal az öreg tengerész eltartásáért bizonyos összeget fizet a szegények házában és ezenfölül nyugdíjat is ad az öregnek. Ez a nyugdíj: negyedévenként egy penny. Az öreg nyugdíjas minden három hónapban a legnagyobb pontossággal megkapja az egy pennyt és nyugtát kell küldenie az „összeg” átvételéről. A nyugtát levélben küldi meg, a melynek bélyegét a tengerészeti hivataltól kapja. Szóval a sok papiros, bélyeg, irka-firka többet tesz ki, mint az egész nyugdíj.

Ot millió egy arczképért. Egy duggazdag yankee nemrégiben öt millió lírát ajánlott Doria herczegnek, ha átengedi neki képtárából X. Ince pápának azt az arczképét, melyet Velasquez festett. Az ajánlat bizonyára roppant csábító volt, de Doria herczeg visszautasította, miért az olasz lapok most nem győzik eléggé magasztalni, hogy ellentétben a többi olasz patricziussal, nem engedni, hogy Olaszország múkincei a külföldre vándoroljanak. Igaz, hogy a megvádolt többi olasz főnemesnek meg van az a mentsége, hogy legtöbben nem valami kedvező vagyoni viszonyok közé jutottak, míg ellenben a Doria család oly rengetegül gazdag, hogy bizvást lemondhat öt milliónyi haszonról is.

Frakkos asszonyok. Érdekes divatujdonosság hirtérkezik Párisból. A női öltöndarabok souverainjének: a blousenak félelmes versenytársa akadt — a frakk. Ma már nincs elegáns párisi asszony, akár fiatal, akár már idősebb is, a kinek ne volna frakkja, mely rendszerint taffetasból készül, elől csipkediszszel vagy himzéssel, hátul pedig ép ugy fecskeszárnyban végződik, mint a férfiaké. Az idősebb nők többnyire sötétszínű szövetből készítették frakkjukat, míg a fiatalok természetesen a világos színeket kedvelik. Az új divat annyira hódít, hogy nemsokára bizonyára már mihozzánk is eljut.

Rablógyilkos cigányok.

— Saját tudósítónktól. —

Vérlázító kegyetlenséggel véghezvitt rablógyilkosság történt vasárnap éjjel a törökbecsei kompnál. Mult vasárnap Ó-Becsen országos vásár volt, melyre nagyszámu vásárcs közönség gyűlt össze a szomszédos Torontálmegyéből is. A vásárosok a törökbecsei kompnál szoktak átkelni a Tiszán. Este, mikor a vásárnak vége volt, a vidéki közönség is hazafelé iparkodott és a tiszai kompot oly nagy számban lepték meg az utasok, hogy a révészek, mivel csak este tíz óráig szabad a kompnak közlekedni, nem szállíthatták át minényájukat, ugy, hogy igen sokan a Tiszaparti csárdában várták be a hajnalt. Ezek között voltak Dinácski Sztevó és Milodánovics Uro torontáli gazdag szerb parasztgazdák, akik lovakat adtak el a vásáron.

A két szerb mulatni kezdett a csárdába s megszólalt a duda is, ami azután a többi vásároztakat is becsalta a korcsmába. A két szerb hordatta a bort és nagy bankókkal fizettek. A szerbek duzzadt tárczái szemet szurtak és különösen Mojsieszki Mladen, Persica Maxim és Nisics Drán lókupez cigányok tekintettek irigy szemmel a tárczákra és el is határozták, hogy megszerzik azokat. Éjfél után a két szerb már alaposan el volt ázva és ilyen állapotban támolyogtak ki a korcsmából. Künn két cigány leány, Petrics Julka és Nisics Márta várták őket, míg kimentek velük a fűzes közé.

Itt már a három cigány várt rájuk a mit sem sejtő Dinácskit és Milodánovicsot orozva leütötték és kirabolták. Csak reggel, mikor a komp közlekedés ismét megindult, vették észre a két ember eltűnését, kiket azután később a fűzes között szétzuzott koponyával halva találtak. A gyanu azonnal a cigányokra irányult, kiket sikerült is Csurog alatt elfogni. Az elrabolt pénzből 2700 koronát találtak náluk. A cigányok tagadták a gyilkosságot, de a két cigányleány rájuk vallott. A gyilkosokat Ujvidékre szállították.

CSARNOK. Angyal és ördög. (Folytatás.)

Hasonlóképen gondolkozott Dérczi Béla is.

Együtt mentek a tágas kert felé s mind addig, míg az árnyas fák alá nem értek, sem az egyik, sem a másik nem szólt egy szót sem.

Valami rozszant kis lugas mellett volt egy kőpad, azon foglaltak helyet.

— Hallgass meg türellemmel — kezdte Darinkainé.

— Hallgatom! — válaszolta higgadtan Dérczi Béla.

— Tudod nagyon jól — kezdte beszédét Darinkainé, — hogy mennyire szeretlek. Ez a szerelem vitt bele mindenbe. Ugy gondolkoztam, hogy miért küzdjél te az étellel, az anyagi nehézségekkel, s mikor van rá mód, hogy gondatlanul élj. Megvalom, hogy magamért, de el kell ismerned, hogy érted is tettem, a mit tettem. Nem tagadom. Az volt a szándékom, hogy ezt a gondtalan életet megkedveltessem veled s mikor már teljesen beleszoktál, felvilágosítottalak volna mindenről. Arról, hogy Hadákot és a családokat én vottam rá tervem elősegítésére; arról, hogy én vittem el a kis leányodat...

— Ah, hát... — tört ki ökölbe szorított kezekkel Dérczi Béla:

— Kérlek, ne indulatoskodjál. Megígérted, hogy nyugalommal hallgatsz meg. Ha mindent őszintén akarsz tudni, hát légy türelmemmel.

— Igaz! Igaz! Beszéljen hát tovább asszonyom!

— Nődet boldoggá akartam tenni másaal, a gyermekedet pedig a karjaidba vezetni, mikor már felnőtt szép, nagy, művelt leány lett, hogy örömet s gyönyörűséget találj fel benne.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, szerdán „B” bérletben id. Szathmáry Árpád harmadik vendégfelléptével:

Rang és mód.

Színmű 5 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Bannai Gábor —	—	Bartha István.
Clarisse, második neje	—	Komjáthyiné.
Irma, leánya első nejétől	—	Szabó Irma.
Bannai Gerő —	—	id. SZATHMÁRY.
Erzsébet, Gerő neje	—	Breznay A.
Sándor, fiuk —	—	Odry Árpád.
Auenburg, gróf —	—	Sziklay M.
Eltei Oszkár, báró	—	Sarkadi A.
Taber, ékszerész —	—	Serfőzy Gy.
Weber, úzér —	—	ifj. Szathmáry.

Holnap, csütörtökön, Jótékonyezélu előadás: a Vereskereszt egylet javára.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó.

695
1901 kg

Hirdetmény.

A hajdú-sámsoni csendőr laktanyán pótépitkezés szüksége állván elő: az ezen pótépitkezést felvállalni akarók felhivatnak, hogy zárt ajánlataikat folyó évi május hó 12-ig az előjárósághoz adják be.

A költségvetés és feltételek az előjáróságnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Hajdú-sámszonban 1901 ápr. hó 17-én.

Előjáróság.

A
világhírű
„Dürkopp“-
féle
DIANA
kerékpárok
csak egyedül
a
vezérképviselő

SCHWEITZER TESTVEREK cégénél
szerezhetők be, a legalsó gyári árak mel-
lett kényelmes részletfizetésre is.
Gyáriraktár: Debreczen, Piacz-utca 56. sz. a.

CZIPŐ RAKTÁR

Battyányi-és Kossuth-u. sarok

Ajánlom a n. é. közönségnek dusan felszerelt férfi, női és gyermekcipő raktáram, ugy-szintén mérték utáni megrendelést bel- és külföldi anyagomból a legújabb divat szerint rövid és pontos idő alatt készítek a legogyszerűbbtől a legfinomabbig igen könnyű cipőket.

Számos megrendelést kérve, kiváló tisztelettel

Réti György.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy raktárunk felújítása és nagyobbítása miatt a Leidenfrost Gy. cégtől átvett összes

rum, cognac, likör, pecsenye
és aszu borok, magyar és fran-
czia pezsgőket

beszerzési áron kiárúsítjuk

tisztelettel

CZEGLÉDY és POLGÁR

fűszer-, csemege- és borüzlete

Telefon 65. sz. Piacz-u. 16., Bika szállodával szemben.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Szintartó legujabb satin, kreton, batiszt, pique stb tavaszi és nyári ruhák nagy választékban jutányos áron beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Faj tiszta, ősszel szedett, háromszor permetezett, egészséges kövidinka, kadarka és olasz rizlingsima szőlővessző kapható **Benyáts Emilnél**, Tisza-palota.

3 hold pusztaföld az Ondódon, 9 és fél nyilas tanyaföld a szépen eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Keretes és pergetett csemege ákácz méz legolesőbban kapható: **Czegléd és Polgárnál.**

Veszek egy literes ásványvizes üvegeket 4 fillérével **Göczey István** fűszerkereskedő. Hunyadi-u. 26.

Felvételik egy ügyes 12-15 éves fiú irodába küldöznek. Czim a kiadóhivatalban.

Katona keztyük mosása javítás-sal együtt párja 16 fillér (8 kr.) **Péterfia-utca 37. szám.**

Köhögés ellen Pemeteftű czukorka Borey czukrázdában kapható; egy doboz 20 fillér.

Az ujkertben két nyilas szőlőkert cserepes épülettel és jó vízi kúttal eladó. **Az újföldön** a szoboszlói uton 2-ik darab föld eladó. Értekezhetni: **Rakovszky u. 2. sz., Bihai Istvánnal.**

Glazé-keztyük tisztításátjutányos áron vállalom. **Péterfia-utca 37. szám.**

Cyrano de Bergerac leg-ujabb Crém torta kapható; **BORSY** czukrázdában. 1 darab 12 fillér. Egy egész 2 korona.

2 drb. azaz egy pár 1 éves szép fochsterier kutya eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Egy emeleti utcai butorozatlan szoba kiadó **Burgondia utca 4.**

Egy jókarban lévő czimbalom eladó. **Kut-nteza 30. szám alatt.**

Fényképészeti cikkek

ELITE
fényképezőgép. **Piacz-utca 81. szám.**

gyári raktára.

Kegyes Ferencz legnagyobb sirkő raktára

az ipar- és kereskedelmi bank palotában.

Dús választék mindenféle sirkőkvekben, igen olesó árak mellett, pontos és szolid kiszolgálás.

Köhögés és Hurutos bántalmaknál a Kaiser's BRUST-BONBONS

legbiztosabb hatása, ez által **2650** kiadó bizonyítványokkal elismerve. Már ez egyedül is elég bizonyíték a biztos segélyre, **Köhögés, Rekedtség, Hurut és elnyálkásodásnál.**

— Egy csomag 20 és 40 fillér. —

Kapható:
Mihalovits Jenő
és **Tóth Béla** gyógytárában,
Debreczenben.

Óriási

választék
Kalap, Czipő,
fehéernemű

legjutányosabáran

Márkus Miksa

férfi divat üzletében. Debreczen, **Piacz-utca 7. sz. a Vecsey ház.**

Zsebkendők és harisnyák
— nagy választékban. —

Hölgyeim!

Tudomásom van, hogy a **Liliom arcz-crémemet** utánozzák és azt egy hasonló hangzású név alatt forgalomba akarják hozni. Eredeti gyártmányomnak, a „Liliom” arcz-crémnek jó hírnevét megvédve, értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy eredetinek és valódinak csak azt tekintse, mely arcz-crémnek külső borítékján, valamint a bent lévő használati utasításán saját nevem: **S. Rochlitz Arthur** gyógyszerész eredeti készítménye.

Egyedüli raktár Debreczenben **Szent-Királyi Tivadar** illatszert raktárában.

Portland és Román cement,
finom fekete **köszénkátrány,**

Carbolineum és Carbolsav,
valódi **asphalt fedéllemez és kőfedéllemez**

legjutányosabb gyári árban beszerezhetők
GERÉBY FÜLÖP UTÓDAI cégnél
DEBRECZENBEN.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Piacz-utca 12. szám** (Stenczinger-ház) alatt lévő é: 38 év óta — jóhírneget örvendő — fennálló

óra és ékszer üzletemet
május hó 1-től az Alföldi takarékpénztár épületébe (a Bika szállodával szemben)
Piacz-utca 16. sz. alá helyezem át.

A hol mint eddig is a legszolidabb bel- és külföldi áruval a legolesőbb árak mellett állok a n. é. közönség rendelkezésére.
Becsés pártfogásukért esedezem, tisztelettel

SERLI EDE utóda **GASPARIK ANTAL**
máv, műtörás és ékszerkereskedő.

Egy jó házból való fiú tanulónak azonnal felvétetik.